ਮੁਹੰਮਦ ਰਫੀਕ ਅਬਦੁਲ ਰਹੀਮ ਸ਼ੇਖ

ਬਨਾਮ

ਗੁਜਰਾਤ ਰਾਜ

(2008 ਦੀ ਫੌਜਦਾਰੀ ਅਪੀਲ ਨੰ. 1078)

13, ਸਤੰਬਰ 2018

[ਐਸ ਏ. ਬੋਬਡੇ ਅਤੇ ਐਲ. ਨਾਗੇਸ਼ਵਰ ਰਾਓ, ਜੇ.ਜੇ.]

ਅਸਲਾ ਐਕਟ, 1959 ਐਸ.ਐਸ. 25(1)(ਏ), 25(1ਏਏ) ਧਾਰਾ ਨਾਲ ਪੜ੍ਹੋ 35 ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਜਾਂ ਕਬਜ਼ੇ, ਜਾਂ ਨਿਰਮਾਣ ਜਾਂ ਵਿਕਰੀ, ਜਾਂ ਪਾਬੰਦੀਸ਼ੁਦਾ ਹਥਿਆਰਾਂ ਜਾਂ ਪਾਬੰਦੀਸ਼ੁਦਾ ਗੋਲਾ ਬਾਰੂਦ ਦੀ ਮਨਾਹੀ ਤੱਥਾਂ 'ਤੇ, ਦੋਸ਼ੀ ਏ-1 ਦੁਆਰਾ ਸ਼ਰਾਬੀ ਹਾਲਤ ਵਿੱਚ ਚਲਾਈ ਗਈ ਕਾਰ ਵਿੱਚ ਮਿਲੇ ਕਾਰਤੂਸ ਏ2 ਕਾਰ ਦਾ ਮਾਲਕ ਸੀ। ਅਲ ਦੁਆਰਾ ਇੱਕ ਬੰਗਲੇ ਵਿੱਚ ਲੁਕੇ ਹੋਏ ਕੁਝ ਹੋਰ ਹਥਿਆਰਾਂ ਬਾਰੇ ਖੁਲਾਸਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਜਿਸ ਦੇ ਰਿਕਾਰਡ ਵਿੱਚ ਏ4 ਨੂੰ ਕਬਜ਼ਾਧਾਰਕ ਵਜੋਂ ਦਿਖਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਉਸ ਘਰ ਦੇ ਕੋਠੜੀ ਦੇ ਅੰਦਰ ਮਿਲੇ ਹਥਿਆਰ ਅਤੇ ਜ਼ਿੰਦਾ ਕਾਰਤੂਸ ਏ3 ਨੇ ਹਥਿਆਰ ਸਟੋਰ ਕੀਤੇ ਸਨ ਅਤੇ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਕੋਠੜੀ ਤੋਂ ਅਲ ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ - ਏ2 ਅਤੇ ਏ4 ਨੂੰ ਅਪਰਾਧ ਕਰਨ ਲਈ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਇਆ ਗਿਆ। 25(1)(ਏ), 25(1ਏਏ) ਧਾਰਾ ਨਾਲ ਪੜ੍ਹੋ35 ਹੇਠਲੀਆਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੁਆਰਾ - ਹਿਰਾਸਤ ਦੀ ਸਥਿਰਤਾ: ਟਿਕਾਊ ਨਹੀਂ ਏ2 ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਸਾਬਤ ਕਰਨਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਕਿ ਦੋਸ਼ੀ ਖੋਜ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕਿਸੇ ਸਮੇਂ ਸੁਚੇਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਸੀ ਅਤੇ ਬਰਾਮਦਗੀ ਦੇ ਸਮੇਂ ਵਸਤੂਆਂ ਦਾ ਨਿਯੰਤਰਣ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਿਆ ਸੀ। ਦੋਸ਼ੀ ਨਾ ਤਾਂ ਕਾਰ ਵਿੱਚ ਸੀ ਜਦੋਂ ਇਸਨੂੰ ਫੜਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਕਾਰ ਦੇ ਨੇੜੇ ਕਿਤੇ ਵੀ ਸੀ। ਏ-2 ਨੂੰ ਸਿਰਫ਼ ਇਸ ਲਈ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਰਜਿਸਟਰਡ ਮਾਲਕ ਪਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਹ ਇਸਤਗਾਸਾ ਪੱਖ ਦਾ ਕੇਸ ਵੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਹੇਠਲੀਆਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਨੇ ਇਹ ਸਿੱਟਾ ਕੱਢਿਆ ਹੈ ਕਿ ਏ-2 ਕਾਰ ਤੋਂ ਬਰਾਮਦ ਕੀਤੇ ਗਏ ਜ਼ਿੰਦਾ ਕਾਰਤੂਸਾਂ ਦੇ ਰਚਨਾਤਮਕ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਸੀ। ਏ2 ਅਧੀਨ ਸਜ਼ਾ। 25(1ਏਏ) ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਗੈਰ-ਵਾਜਬ - ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਸੰਬੰਧ ਹੈ, ਏ4 ਉਹ ਲਗਭਗ ਤਿੰਨ ਮਹੀਨਿਆਂ ਤੋਂ ਘਰ 'ਤੇ ਕਬਜ਼ਾ ਜਾਂ ਕਬਜ਼ਾ ਨਹੀਂ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਨਜ਼ਰਬੰਦ ਸੀ। ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਕੋਈ ਸਬੂਤ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਘਰ ਬਾਹਰੋਂ ਬੰਦ ਸੀ - ਕਮਰੇ ਦੀ ਖਿੜਕੀ, ਜੋ ਕਿ ਕੋਠੜੀ ਵੱਲ ਜਾਂਦੀ ਸੀ, ਨੂੰ ਅੰਦਰੋਂ ਬੰਦ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਇੱਕ ਲੋਹੇ ਦਾ ਗੇਟ ਜਿਸਦਾ ਬਾਹਰੋਂ ਤਾਲਾ ਸੀ, ਨੂੰ ਤੋੜਨਾ ਪਿਆ। ਮੁਕੱਦਮਾ ਏ4 ਦੇ ਘਰ ਵਿੱਚ ਮਿਲੇ ਹਥਿਆਰਾਂ ਅਤੇ ਗੋਲਾ ਬਾਰੂਦ ਦੇ ਏ4 ਦੇ ਇਰਾਦੇ ਅਤੇ ਚੇਤਨਾ ਨੂੰ ਸਥਾਪਿਤ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਿਆ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਏ4 ਹਥਿਆਰਾਂ ਦੇ ਰਚਨਾਤਮਕ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਸੀ ਅਤੇ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਉਣਾ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਗੈਰ-ਵਾਜਬ ਸੀ।

ਗੁਣਵੰਤਲਾਲ ਬਨਾਮ ਮੱਧ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਰਾਜ (1972) 2 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ 194: [1973] 1 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ 508- ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

ਮੁਹੰਮਦ ਰਫੀਕ ਅਬਦੁਲ ਰਹੀਮ ਸ਼ੇਖ ਬਨਾਮ ਗੁਜਰਾਤ ਰਾਜ

ਕੇਸ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਹਵਾਲੇ

[1973] 1 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ 508 ਪੈਰਾ 20 ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ

ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਅਪੀਲ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ: ਅਪਰਾਧਿਕ ਅਪੀਲ ਨੰ. 2008 ਦਾ 1078,

2004 ਦੀ ਅਪਰਾਧਿਕ ਅਪੀਲ ਨੰ. 912 ਵਿੱਚ ਅਹਿਮਦਾਬਾਦ ਵਿਖੇ ਗੁਜਰਾਤ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ 11.09.2007 ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਤੋਂ।

ਨਾਲ

2008 ਦੀ ਅਪਰਾਧਿਕ ਅਪੀਲ ਨੰ. 1901

ਸੰਜੇ ਜੈਨ, ਸਲੀਮ, ਐਸ. ਐਸ. ਰਾਵਤ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਲਈ ਵਕੀਲ।

ਸੁਭਾਰਾਂਸ਼ੂ ਪਾਧੀ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਮਮਤਾ ਸਿੰਘ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਹੇਮੰਤਿਕਾ ਵਾਹੀ ਲਈ, ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਲਈ ਵਕੀਲ।

ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਫੈਸਲਾ

ਐਸ. ਏ. ਬੋਬਡੇ, ਜੇ. 1. ਇਹਨਾਂ ਅਪੀਲਾਂ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਸਲੀਮ ਸ਼ਮਸੁਦੀਨ ਸ਼ੇਖ 2008 ਦੀ ਅਪਰਾਧਿਕ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 1901 (ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਏ-2 ਵਜੋਂ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ) ਅਤੇ ਮੁਹੰਮਦ ਰਫੀਕ ਅਬਦੁਲ ਰਹੀਮ ਸ਼ੇਖ 2008 ਦੀ ਅਪਰਾਧਿਕ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 1078 (ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਏ-4 ਵਜੋਂ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ) ਵਿੱਚ ਹਨ। ਅਪਰਾਧਿਕ ਅਪੀਲਾਂ ਗੁਜਰਾਤ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਅਹਿਮਦਾਬਾਦ ਵਿਖੇ 11.09.2007 ਨੂੰ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਅੰਤਿਮ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਕ੍ਰਮਵਾਰ 2004 ਦੀ ਅਪਰਾਧਿਕ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 635 ਅਤੇ 2004 ਦੀ 912 ਵਿੱਚ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ। ਜਿਸ ਵਿੱਚ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਦੋਵਾਂ ਅਪੀਲਾਂ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਸੈਸ਼ਨ ਕੇਸ ਨੰਬਰ 46/1999 ਅਤੇ 190/2000 ਵਿੱਚ ਵਧੀਕ ਸੈਸ਼ਨ ਜੱਜ, ਅਹਿਮਦਾਬਾਦ ਦੁਆਰਾ ਸੁਣਾਈ ਗਈ ਸਜ਼ਾ ਅਤੇ ਸਜ਼ਾ ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਿਆ ਹੈ। ਏ-4 ਅਤੇ ਏ-2 ਨੂੰ ਆਰਮਜ਼ ਐਕਟ, 1959 ਦੀ ਧਾਰਾ 35 ਦੇ ਨਾਲ ਪੜ੍ਹੀ ਗਈ ਧਾਰਾ 25(1)(ਏ) ਦੇ ਤਹਿਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਅਪਰਾਧਾਂ ਲਈ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਤਿੰਨ ਸਾਲ ਦੀ ਸਖ਼ਤ ਕੈਦ ਅਤੇ 5000/- ਰੁਪਏ ਜੁਰਮਾਨੇ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਸੁਣਾਈ ਗਈ ਹੈ। ਏ-4 ਅਤੇ ਏ-2 ਨੂੰ ਆਰਮਜ਼ ਐਕਟ, 1959 ਦੀ ਧਾਰਾ 35 ਦੇ ਨਾਲ ਪੜ੍ਹੀ ਗਈ ਧਾਰਾ 25 (1ਏਏ) ਦੇ ਤਹਿਤ ਵੀ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਸੱਤ ਸਾਲ ਦੀ ਸਖ਼ਤ ਕੈਦ ਅਤੇ 10,000/- ਰੁਪਏ ਜੁਰਮਾਨਾ ਅਦਾ ਕਰਨ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਸੁਣਾਈ ਗਈ ਹੈ ਅਤੇ ਜੁਰਮਾਨੇ ਦੀ ਅਦਾਇਗੀ ਨਾ ਕਰਨ ਦੀ ਸੂਰਤ ਵਿੱਚ ਛੇ ਮਹੀਨੇ ਦੀ ਕੈਦ ਭੁਗਤਣੀ ਪਵੇਗੀ। ਦੋਵੇਂ ਸਜ਼ਾਵਾਂ ਇੱਕੋ ਸਮੇਂ ਚੱਲਣ ਦਾ ਹੁਕਮ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

ਤੱਥ

2. 4.2.1993 ਨੂੰ ਸ਼ਾਮ 7 ਵਜੇ ਦੇ ਕਰੀਬ ਕਾਂਸਟੇਬਲ ਮਨੂਜੀ ਕਨੋਜੀ ਰਾਜਪੂਤ ਨੇ ਬਿਨਾਂ ਨੰਬਰ ਪਲੇਟ ਵਾਲੀ ਇੱਕ ਨੀਲੀ ਰੰਗ ਦੀ ਮਾਰੂਤੀ ਫਰੰਟੀ ਕਾਰ ਨੂੰ ਰੋਕਿਆ। ਇਸਨੂੰ ਨੂਰ ਮੁਹੰਮਦ ਮੁਹੰਮਦਿਆਸਿਨ ਸ਼ੇਖ ਚਲਾ ਰਿਹਾ ਸੀ (ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ

(ਏ-1 ਵਜੋਂ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ) ਸ਼ਰਾਬੀ ਹਾਲਤ ਵਿੱਚ। ਜ਼ਾਹਰ ਹੈ ਕਿ ਦਰਿਆਪੁਰ ਪੁਲਿਸ ਸਟੇਸ਼ਨ ਦੇ ਇੱਕ ਪੁਲਿਸ ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਨੂੰ ਸੂਚਨਾ ਮਿਲੀ ਸੀ ਕਿ ਏ-1 ਅਬਦੁਵਾਹਾਬ ਅਬਦੁਲਮਾਜਿਦ ਪਠਾਨ (ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਏ-3 ਵਜੋਂ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ) ਨਾਲ ਮਿਲ ਕੇ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਹਥਿਆਰਾਂ ਦੀ ਢੋਆ-ਢੁਆਈ ਦਾ ਕਾਰੋਬਾਰ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ ਅਤੇ ਮਾਰੂਤੀ ਫਰੰਟੀ ਕਾਰ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਕਾਰਤੂਸ ਹਨ। ਫਿਰ ਕਾਰ ਦੀ ਤਲਾਸ਼ੀ ਲਈ ਗਈ।

3. ਇਸਤਗਾਸਾ ਪੱਖ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਕਾਰ ਦੇ ਪਿਛਲੇ ਪਾਸੇ ਸਪੀਕਰ ਦੇ ਨਾਲ ਵਾਲੀ ਗੁਫਾ ਵਿੱਚ ਛੇ ਜ਼ਿੰਦਾ ਕਾਰਤੂਸ ਮਿਲੇ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਕਾਰਤੂਸਾਂ 'ਤੇ " ਐਲ ਵੀ ਲੰਡਨ" ਨਾਮ ਲਿਖਿਆ ਹੋਇਆ ਸੀ ਅਤੇ ਇਹ 45 ਰਿਵਾਲਵਰ ਵਿੱਚ ਵਰਤਣ ਲਈ ਸਨ, ਜੋ ਕਿ ਇੱਕ ਵਰਜਿਤ ਬੋਰ ਹੈ। ਬਾਕੀ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਕਹਾਣੀ ਇਸ ਗੱਲ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਹੈ ਕਿ ਹਥਿਆਰ ਏ-4 ਦੇ ਘਰ ਤੋਂ ਕਿਵੇਂ ਬਰਾਮਦ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ।

ਦੋਸ਼ੀ ਨੰਬਰ 2- ਸਲੀਮ ਸ਼ਮਸੂਦੀਨ ਸ਼ੇਖ

4. ਏ-2 ਜੋ ਕਾਰ ਦੇ ਨੇੜੇ ਕਿਤੇ ਵੀ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਨੂੰ ਸਿੱਖਿਅਤ ਸੈਸ਼ਨ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਧਾਰਾ 25(1)(ਏ) ਅਤੇ 25 (1ਏਏ) ਦੇ ਤਹਿਤ ਆਰਮਜ਼ ਐਕਟ, 1959 ਦੀ ਧਾਰਾ 35 ਦੇ ਨਾਲ ਪੜ੍ਹੇ ਜਾਣ 'ਤੇ ਸੱਤ ਸਾਲਾਂ ਦੀ ਮਿਆਦ ਲਈ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਇਆ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਜੀ.ਸੀ.ਬੀ 122 ਵਜੋਂ ਰਜਿਸਟਰਡ ਮਾਰੂਤੀ ਫਰੰਟੀ ਕਾਰ ਦਾ ਮਾਲਕ ਸੀ।

5. ਆਰਮਜ਼ ਐਕਟ, 1959 ਦੀ ਧਾਰਾ 25(1)(ਏ) ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪੜ੍ਹਦੀ ਹੈ:

"(1) ਜੋ ਕੋਈ (ਏ) ਬਣਾਉਂਦਾ ਹੈ, ਵੇਚਦਾ ਹੈ, ਟ੍ਰਾਂਸਫਰ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਬਦਲਦਾ ਹੈ, ਮੁਰੰਮਤ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਟੈਸਟ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਸਾਬਤ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਜਾਂ ਬੇਨਕਾਬ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਵਿਕਰੀ ਜਾਂ ਟ੍ਰਾਂਸਫਰ ਲਈ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਜਾਂ ਵਿਕਰੀ, ਟ੍ਰਾਂਸਫਰ, ਪਰਿਵਰਤਨ ਲਈ ਆਪਣੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦਾ ਹੈ, ਧਾਰਾ 5 ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਵੀ ਹਥਿਆਰ ਜਾਂ ਗੋਲਾ ਬਾਰੂਦ ਦੀ ਮੁਰੰਮਤ, ਜਾਂਚ ਜਾਂ ਸਬੂਤ; ਜਾਂ

(ਬੀ) ਧਾਰਾ 6 ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਹਥਿਆਰ ਦੀ ਬੈਰਲ ਨੂੰ ਛੋਟਾ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਇੱਕ ਨਕਲੀ ਹਥਿਆਰ ਨੂੰ ਹਥਿਆਰ ਵਿੱਚ ਬਦਲਦਾ ਹੈ; ਜਾਂ

(ਡੀ) ਧਾਰਾ 11 ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਜਾਂ ਵਰਣਨ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਹਥਿਆਰ ਜਾਂ ਗੋਲਾ ਬਾਰੂਦ ਨੂੰ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਲਿਆਉਂਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਬਾਹਰ ਲੈ ਜਾਂਦਾ ਹੈ,

ਤਿੰਨ ਸਾਲ ਤੋਂ ਘੱਟ ਨਹੀਂ ਪਰ ਸੱਤ ਸਾਲ ਤੱਕ ਵਧ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਜੁਰਮਾਨੇ ਲਈ ਵੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਹੋਵੇਗਾ।"

6. ਆਰਮਜ਼ ਐਕਟ, 1959 ਦੀ ਧਾਰਾ 25 (1ਏ) ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪੜ੍ਹਦੀ ਹੈ:

"ਜਿਹੜਾ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਧਾਰਾ 7 ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਵੀ ਪਾਬੰਦੀਸ਼ੁਦਾ ਹਥਿਆਰ ਜਾਂ ਪਾਬੰਦੀਸ਼ੁਦਾ ਗੋਲਾ ਬਾਰੂਦ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਆਪਣੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਰੱਖਦਾ ਹੈ, ਉਸਨੂੰ ਪੰਜ ਸਾਲ ਤੋਂ ਘੱਟ ਨਹੀਂ, ਪਰ ਦਸ ਸਾਲ ਤੱਕ ਵਧ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਜੁਰਮਾਨੇ ਲਈ ਵੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਹੋਵੇਗਾ"।

7. ਅਸਲ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਧਾਰਾ ਉਸ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਦੀ ਵਿਵਸਥਾ ਕਰਦੀ ਹੈ ਜਿਸਨੇ ਧਾਰਾ 7 ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰਕੇ ਆਪਣੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ, ਆਦਿ-ਵਰਜਿਤ ਹਥਿਆਰ ਜਾਂ ਵਰਜਿਤ ਗੋਲਾ ਬਾਰੂਦ ਰੱਖਿਆ ਹੈ। ਧਾਰਾ 7 ਪਾਬੰਦੀਸ਼ੁਦਾ ਹਥਿਆਰਾਂ ਜਾਂ ਗੋਲਾ ਬਾਰੂਦ ਰੱਖਣ ਆਦਿ ਦੀ ਮਨਾਹੀ ਕਰਦੀ ਹੈ ਇਹ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪੜ੍ਹਦੀ ਹੈ:

"7. ਪਾਬੰਦੀਸ਼ੁਦਾ ਹਥਿਆਰਾਂ ਜਾਂ ਵਰਜਿਤ ਗੋਲਾ ਬਾਰੂਦ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਜਾਂ ਕਬਜ਼ੇ, ਜਾਂ ਨਿਰਮਾਣ ਜਾਂ ਵਿਕਰੀ ਦੀ ਮਨਾਹੀ ਕੋਈ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ-
(ਏ) ਆਪਣੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਰੱਖੇਗਾ, ਆਪਣੇ ਕੋਲ ਰੱਖੇਗਾ ਜਾਂ ਨਹੀਂ ਰੱਖੇਗਾ,
(ਬੀ).....
(ਸੀ).....''1

8. ਧਾਰਾ 25 (1)(ਏ) ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਉਸ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਸਜ਼ਾ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਜੋ ਧਾਰਾ 5 ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰਕੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਪਾਬੰਦੀਸ਼ੁਦਾ ਹਥਿਆਰ ਜਾਂ ਗੋਲਾ ਬਾਰੂਦ ਦੀ ਵਿਕਰੀ, ਤਬਾਦਲਾ ਆਦਿ ਲਈ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਪਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਜਿਸਦੀ ਮਿਆਦ ਤਿੰਨ ਸਾਲ ਤੋਂ ਘੱਟ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ ਪਰ ਜੋ ਸੱਤ ਸਾਲ ਤੱਕ ਵਧ ਸਕਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਜੁਰਮਾਨੇ ਲਈ ਵੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਹੋਵੇਗਾ।

9. ਏ-2 ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਸਵਾਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਉਸਨੂੰ ਪਾਬੰਦੀਸ਼ੁਦਾ ਗੋਲਾ ਬਾਰੂਦ ਰੱਖਣ ਵਿੱਚ ਪਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ: ਮਾਰੂਤੀ ਫਰੰਟੀ ਕਾਰ ਤੋਂ ਜ਼ਬਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਛੇ ਜ਼ਿੰਦਾ ਕਾਰਤੂਸ ਉਸਦੀ ਮਲਕੀਅਤ।

10. ਸਾਨੂੰ ਇਹ ਕਹਿਣ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਝਿਜਕ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਧਾਰਾ 25 (1ਏਏ) ਦੇ ਤਹਿਤ ਇਸ ਦੋਸ਼ੀ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਗੈਰ-ਵਾਜਬ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਉਸ ਕੋਲ ਪਾਬੰਦੀਸ਼ੁਦਾ ਅਸਲਾ ਬਿਲਕੁਲ ਵੀ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਵਿਕਰੀ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਤਾਂ ਦੂਰ ਦੀ ਗੱਲ, ਜੋ ਕਿ ਧਾਰਾ 25 (1ਏਏ) ਦੇ ਉਪਬੰਧ ਨੂੰ ਆਕਰਸ਼ਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਲੋੜ ਹੈ। ਇਹ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਹੈ:

"(1ਏਏ) ਜੋ ਕੋਈ ਵੀ ਵਰਜਿਤ ਹਥਿਆਰ ਜਾਂ ਵਰਜਿਤ ਗੋਲਾ ਬਾਰੂਦ ਦਾ ਨਿਰਮਾਣ, ਵਿਕਰੀ, ਤਬਾਦਲਾ, ਪਰਿਵਰਤਨ, ਮੁਰੰਮਤ, ਟੈਸਟ ਜਾਂ ਸਾਬਤ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਜਾਂ ਪਰਦਾਫਾਸ਼ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਵਿਕਰੀ ਲਈ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਆਪਣੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਵਿਕਰੀ, ਤਬਾਦਲਾ, ਪਰਿਵਰਤਨ, ਮੁਰੰਮਤ,
[1]ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਜਾਂ ਕਬਜ਼ੇ ਦੀ ਮਨਾਹੀ, ਜਾਂ ਨਿਰਮਾਣ ਜਾਂ ਵਿਕਰੀ, ਜਾਂ ਵਰਜਿਤ ਹਥਿਆਰ ਜਾਂ ਵਰਜਿਤ ਗੋਲਾ ਬਾਰੂਦ ਰੱਖਦਾ ਹੈ-
ਕੋਈ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ -
(ਏ) ਪ੍ਰਾਪਤ ਨਹੀਂ ਕਰੇਗਾ, ਆਪਣੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਰੱਖੇਗਾ ਜਾਂ ਲੈ ਕੇ ਜਾਵੇਗਾ, ਜਾਂ
(ਬੀ) [[ਨੋਟ: 1988 ਦੇ ਐਕਟ 42, ਧਾਰਾ 4 (ਡਬਲਯੂ ਈ. ਐੱਫ. 27-5-1988)] ਦੀ ਵਰਤੋਂ, ਨਿਰਮਾਣ,]
ਵੇਚੇਗਾ, ਤਬਾਦਲਾ, ਪਰਿਵਰਤਨ, ਮੁਰੰਮਤ, ਟੈਸਟ ਜਾਂ ਸਾਬਤ ਕਰੇਗਾ; ਜਾਂ
(ਸੀ) ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਰਜਿਤ ਹਥਿਆਰ ਜਾਂ ਵਰਜਿਤ ਗੋਲਾ ਬਾਰੂਦ ਦਾ ਪਰਦਾਫਾਸ਼ ਕਰੇਗਾ ਜਾਂ ਵਿਕਰੀ, ਤਬਾਦਲਾ, ਪਰਿਵਰਤਨ, ਮੁਰੰਮਤ ਟੈਸਟ ਲਈ ਆਪਣੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਰੱਖੇਗਾ ਜਾਂ ਪਰਖੇਗਾ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਉਸਨੂੰ ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਨਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੋਵੇ।

ਧਾਰਾ 7 ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਰਜਿਤ ਹਥਿਆਰ ਜਾਂ ਵਰਜਿਤ ਗੋਲਾ ਬਾਰੂਦ ਦੀ ਜਾਂਚ ਜਾਂ ਸਬੂਤ ਦੇਣ 'ਤੇ ਸੱਤ ਸਾਲ ਤੋਂ ਘੱਟ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ ਪਰ ਉਮਰ ਕੈਦ ਤੱਕ ਵਧ ਸਕਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਜੁਰਮਾਨੇ ਲਈ ਵੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਹੋਵੇਗਾ।"

11. ਇਹ ਕਿਸੇ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਏ-2 ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਕਾਰਤੂਸਾਂ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਮਿਲਿਆ ਸੀ। ਕਾਰਤੂਸ ਇੱਕ ਕਾਰ ਤੋਂ ਬਰਾਮਦ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ, ਜਿਸਨੂੰ ਏ-1 ਸ਼ਰਾਬੀ ਹਾਲਤ ਵਿੱਚ ਚਲਾ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਏ-2 ਕਾਰ ਦੇ ਨੇੜੇ ਕਿਤੇ ਵੀ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਏ-2 ਨੂੰ ਸਿਰਫ਼ ਇਸ ਲਈ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਜਾਂਚ ਦੌਰਾਨ ਉਹ ਕਾਰ ਦਾ ਰਜਿਸਟਰਡ ਮਾਲਕ ਪਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਮਾਲਕੀ ਦੇ ਇਸ ਤੱਥ ਦਾ ਏ-2 ਦੁਆਰਾ ਵਿਰੋਧ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਉਸਨੇ ਆਪਣੇ ਆਪ ਰਜਿਸਟਰਡ ਮਾਲਕ ਵਜੋਂ ਆਪਣੀ ਕਾਰ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਦਿੱਤੀ ਸੀ ਅਤੇ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਇਸ ਅਰਜ਼ੀ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦੇ ਦਿੱਤੀ ਸੀ।

12. ਇੱਕੋ ਇੱਕ ਸਵਾਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਏ-2 ਨੂੰ ਮਾਰੂਤੀ ਫਰੰਟੀ ਕਾਰ ਵਿੱਚ ਮਿਲੇ ਛੇ ਕਾਰਤੂਸਾਂ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ?

13. ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਸਿਰਫ਼ ਇਸ ਨਿਰਵਿਵਾਦ ਤੱਥ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਕਿ ਏ-2 ਕਾਰ ਦਾ ਮਾਲਕ ਹੈ, ਉਸਨੂੰ ਸੱਤ ਸਾਲ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਸੁਣਾਈ ਹੈ। 25(1)(ਏ), 25 (1ਏਏ) ਨੂੰ ਅਸਲਾ ਐਕਟ, 1959 ਦੀ ਧਾਰਾ 35 ਦੇ ਨਾਲ ਪੜ੍ਹਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਉਸ ਸਜ਼ਾ ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਿਆ। ਹੇਠਲੀਆਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਨੇ ਇਹ ਵੀ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਕਾਰ ਵਿੱਚੋਂ ਬਰਾਮਦ ਕੀਤੇ ਗਏ ਛੇ ਜ਼ਿੰਦਾ ਕਾਰਤੂਸਾਂ ਦੇ ਏ-2 ਕੋਲ ਰਚਨਾਤਮਕ ਕਬਜ਼ੇ ਹਨ। ਇਹ ਯਾਦ ਰੱਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਦੋਸ਼ੀ ਨਾ ਤਾਂ ਕਾਰ ਵਿੱਚ ਸੀ ਜਦੋਂ ਇਸਨੂੰ ਫੜਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਕਾਰ ਦੇ ਨੇੜੇ ਕਿਤੇ ਸੀ।

14. ਇਸਤਗਾਸਾ ਪੱਖ ਨੇ ਏ-2 ਦੀ ਮਿਲੀਭੁਗਤ ਨੂੰ ਸਥਾਪਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ਕੋਈ ਸਬੂਤ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਕੋਈ ਸਬੂਤ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਪਤਾ ਸੀ ਕਿ ਏ-1 ਕਾਰ ਵਿੱਚ ਕੀ ਲੈ ਕੇ ਜਾ ਰਿਹਾ ਸੀ ਜਾਂ ਉਸਨੇ ਕਾਰ ਵਿੱਚ ਵਰਜਿਤ ਗੋਲਾ ਬਾਰੂਦ ਰੱਖਿਆ ਸੀ। ਏ-2 ਦੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਜਾਂ ਸਹਿਮਤੀ ਨੂੰ ਸਥਾਪਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ਕੋਈ ਸਬੂਤ ਨਹੀਂ ਹੈ।

15. ਇਹ ਸਵਾਲ ਕਿ ਕੀ ਏ-2 ਦਾ ਕਾਰ ਜਾਂ ਕਾਰ ਵਿੱਚ ਮਿਲੇ ਕਾਰਤੂਸਾਂ 'ਤੇ ਕੋਈ ਨਿਯੰਤਰਣ ਸੀ, ਵਿਚਾਰਨ ਲਈ ਵੀ ਨਹੀਂ ਉੱਠਦਾ। ਕਾਰ ਦੇ ਨਾਲ ਏ-2 ਦੀ ਨੇੜਤਾ ਦੇ ਕਿਸੇ ਸਬੂਤ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ, ਜਾਂ ਉਸਨੇ ਪਾਬੰਦੀਸ਼ੁਦਾ ਗੋਲਾ-ਬਾਰੂਦ ਏ-1 ਨੂੰ ਕਿਵੇਂ ਸੌਂਪਿਆ ਜਾਂ ਉਸਨੇ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਕਾਰ ਵਿੱਚ ਕਿਵੇਂ ਰੱਖਿਆ, ਇਹ ਕਲਪਨਾ ਕਰਨਾ ਮੁਸ਼ਕਲ ਬਣਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸਨੂੰ ਪਾਬੰਦੀਸ਼ੁਦਾ ਗੋਲਾ-ਬਾਰੂਦ ਰੱਖਣ ਲਈ ਕਿਵੇਂ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ।

16. ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਕਾਰ ਵਿੱਚੋਂ ਕਥਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਬਰਾਮਦ ਕੀਤੇ ਗਏ ਛੇ ਜ਼ਿੰਦਾ ਕਾਰਤੂਸਾਂ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਏ-2 ਨੂੰ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਹੋਣ ਜਾਂ ਰਚਨਾਤਮਕ ਹੋਣ ਬਾਰੇ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਇਹ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ

ਕਿਸੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ, ਏ-2 ਇੱਕ ਜਾਇਦਾਦ-ਕਮ-ਕਾਰ ਬ੍ਰੋਕਰ ਹੈ ਜੋ ਵਰਤੀਆਂ ਹੋਈਆਂ ਕਾਰਾਂ ਦਾ ਵਪਾਰ ਕਰਦਾ ਸੀ ਅਤੇ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸਨੇ ਕਾਰ ਆਪਣੇ ਬਚਾਅ ਵਿੱਚ ਏ-1 ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਹੋਵੇ ਜੋ ਇਸਨੂੰ ਖਰੀਦਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਸੀ। ਟ੍ਰਾਇਲ ਕੋਰਟ ਨੇ ਇਸ ਬਚਾਅ ਨੂੰ ਸਿਰਫ਼ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਕਿ ਏ-2 ਕਾਰ ਦਾ ਰਜਿਸਟਰਡ ਮਾਲਕ ਬਣਿਆ ਰਿਹਾ।

17. ਆਰਮਜ਼ ਐਕਟ, 1959[2] ਦੀ ਧਾਰਾ 35 ਦੇ ਤਹਿਤ ਦੋਸ਼ੀ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਨੂੰ ਕਾਇਮ ਰੱਖਣਾ ਵੀ ਸੰਭਵ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜੋ ਕਿਸੇ ਵੀ ਜਗ੍ਹਾ, ਵਾਹਨ ਜਾਂ ਹੋਰ ਜਗ੍ਹਾ ਦੇ ਸਾਂਝੇ ਕਬਜ਼ੇ/ਸੰਯੁਕਤ ਨਿਯੰਤਰਣ ਵਿੱਚ ਪਾਏ ਗਏ ਕਈ ਲੋਕਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਹਰੇਕ ਨੂੰ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪੇਸ਼ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਦੋਸ਼ੀ ਨੇ ਇਕੱਲੇ ਹੀ ਅਪਰਾਧ ਕੀਤਾ ਹੋਵੇ।

18. ਅਸੀਂ ਇਹ ਦੇਖਣ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਹਿੰਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਅਸਲਾ ਐਕਟ, 1959 ਦੀ ਧਾਰਾ 35 ਦੇ ਤਹਿਤ ਏ-2 ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਕਿਵੇਂ ਟਿਕਾਊ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਇਸਤਗਾਸਾ ਪੱਖ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਵੀ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਕਿ ਏ-1 ਅਤੇ ਏ-2 ਮਾਰੂਤੀ ਫਰੰਟੀ ਕਾਰ ਦੇ ਸਾਂਝੇ ਨਿਯੰਤਰਣ ਜਾਂ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਮਿਲੇ ਸਨ ਜਿਸ ਤੋਂ ਪਾਬੰਦੀਸ਼ੁਦਾ ਗੋਲਾ ਬਾਰੂਦ ਬਰਾਮਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

19. ਅਸੀਂ ਇਹ ਵਿਚਾਰ ਨਹੀਂ ਰੱਖਦੇ ਕਿ ਗੋਲਾ ਬਾਰੂਦ ਦੀ ਇੱਕ ਦੂਰ-ਦੁਰਾਡੇ ਜਗ੍ਹਾ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਦੂਰ-ਦੁਰਾਡੇ ਜਗ੍ਹਾ ਤੋਂ ਬਰਾਮਦਗੀ ਸਾਰੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਬਰੀ ਕਰ ਦੇਵੇਗੀ। ਪਰ ਇਹ ਸਾਬਤ ਕਰਨਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਕਿ ਦੋਸ਼ੀ ਖੋਜ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕਿਸੇ ਸਮੇਂ ਸੁਚੇਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਸੀ ਅਤੇ ਬਰਾਮਦਗੀ ਦੇ ਸਮੇਂ ਵਸਤੂਆਂ ਦਾ ਕੰਟਰੋਲ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਿਆ ਸੀ।

20. ਗੁਣਵੰਤਲਾਲ ਬਨਾਮ ਮੱਧ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਰਾਜ[3] ਵਿੱਚ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ 'ਤੇ ਅਪਰਾਧਾਂ ਦਾ ਦੋਸ਼ ਨਹੀਂ ਲਗਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਇਹ ਨਹੀਂ ਦਿਖਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਕਿ ਉਸਨੂੰ ਇਹ ਗਿਆਨ ਸੀ ਕਿ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਿਸਮ ਦੀ ਪਾਬੰਦੀਸ਼ੁਦਾ ਵਸਤੂ ਉਸਦੇ ਘਰ ਵਿੱਚ ਮੌਜੂਦ ਸੀ।

"5. **********ਕੁਝ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਆਰਮਜ਼ ਐਕਟ, 1878 ਦੀ ਧਾਰਾ 19(1)(ਐੱਫ) ਦੇ ਤਹਿਤ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ "ਕਬਜ਼ਾ" ਸ਼ਬਦ ਦਾ ਅਰਥ ਹੈ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਕਬਜ਼ਾ ਅਤੇ "ਨਿਯੰਤਰਣ" ਸ਼ਬਦ ਦਾ ਅਰਥ ਹੈ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਨਿਯੰਤਰਣ ਪਰ ਇਹ ਸਮੱਸਿਆ ਦਾ ਹੱਲ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਅਸੀਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕਿਹਾ ਹੈ, ਧਾਰਾ 25(1)(ਏ) ਦੇ ਤਹਿਤ ਕਿਸੇ ਅਪਰਾਧ ਲਈ ਪਹਿਲੀ ਪੂਰਵ-ਸ਼ਰਤ ਇਰਾਦਾ, ਚੇਤਨਾ ਜਾਂ

[3]35 ਕੁਝ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਅਹਾਤੇ 'ਤੇ ਕਬਜ਼ਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੀ ਅਪਰਾਧਿਕ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਜਿੱਥੇ ਕੋਈ ਵੀ ਹਥਿਆਰ ਜਾਂ ਗੋਲਾ ਬਾਰੂਦ ਜਿਸ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਇਸ ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਕੋਈ ਅਪਰਾਧ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜਾਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਹਾਤੇ, ਵਾਹਨ ਜਾਂ ਹੋਰ ਜਗ੍ਹਾ 'ਤੇ ਸੰਯੁਕਤ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਜਾਂ ਕਈ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੇ ਸਾਂਝੇ ਨਿਯੰਤਰਣ ਵਿੱਚ ਪਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਅਜਿਹੇ ਹਰੇਕ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਜਿਸਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਇਹ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਕਰਨ ਦਾ ਕਾਰਨ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਅਹਾਤੇ, ਵਾਹਨ ਜਾਂ ਹੋਰ ਜਗ੍ਹਾ 'ਤੇ ਹਥਿਆਰਾਂ ਜਾਂ ਗੋਲਾ ਬਾਰੂਦ ਦੀ ਮੌਜੂਦਗੀ ਤੋਂ ਜਾਣੂ ਸੀ, ਉਦੋਂ ਤੱਕ, ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਇਸਦੇ ਉਲਟ ਸਾਬਤ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ, ਉਸ ਅਪਰਾਧ ਲਈ ਉਸੇ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਹੋਵੇਗਾ ਜਿਵੇਂ ਇਹ ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਇਕੱਲੇ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜਾਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ।

[3](1972) 2 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ 194

ਜਿਸ ਗਿਆਨ ਨਾਲ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਕੋਲ ਹਥਿਆਰ ਸੀ, ਉਸਨੂੰ ਅਪਰਾਧ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਦੂਜਾ ਇਹ ਕਿ ਕਬਜ਼ਾ ਭੌਤਿਕ ਕਬਜ਼ਾ ਹੋਣ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਨਹੀਂ ਹੈ ਪਰ ਰਚਨਾਤਮਕ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਬੰਦੂਕ ਉੱਤੇ ਸ਼ਕਤੀ ਅਤੇ ਨਿਯੰਤਰਣ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਜਦੋਂ ਕਿ ਜਿਸ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਭੌਤਿਕ ਕਬਜ਼ਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਉਹ ਇਸਨੂੰ ਉਸ ਸ਼ਕਤੀ ਅਤੇ ਨਿਯੰਤਰਣ ਦੇ ਅਧੀਨ ਰੱਖਦਾ ਹੈ। ਕਬਜ਼ੇ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਵਾਦਤ ਸਵਾਲ ਵਿੱਚ, ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਜਾਂ ਸਾਬਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਖਾਸ ਤੱਥ ਹੀ ਨਿਯੰਤਰਣ ਦੇ ਅਸਲ ਸਬੰਧ ਜਾਂ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਦਬਦਬੇ ਦੀ ਹੋਂਦ ਨੂੰ ਸਥਾਪਿਤ ਕਰਨਗੇ ਜੋ ਇਹ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਲਈ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਉਹ ਵਿਅਕਤੀ ਸਵਾਲ ਵਾਲੀ ਚੀਜ਼ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਸੀ ਜਾਂ ਨਹੀਂ।"

21. ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅਸੀਂ ਮੰਨਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਸਲੀਮ ਸ਼ਮਸੁਦੀਨ ਸ਼ੇਖ (ਏ-2) ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਨਹੀਂ ਰੱਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਅਤੇ ਅਸੀਂ ਇਸ ਅਨੁਸਾਰ ਇਸਨੂੰ ਇੱਕ ਪਾਸੇ ਰੱਖ ਦਿੰਦੇ ਹਾਂ।

ਦੋਸ਼ੀ ਨੰਬਰ 4 - ਮੁਹੰਮਦ ਰਫੀਕ ਅਬਦੁਲ ਰਹੀਮ ਸ਼ੇਖ

22. ਏ-4 ਨੂੰ ਉਦੋਂ ਫਸਾਇਆ ਗਿਆ ਜਦੋਂ ਏ-1 ਨੇ ਪੁਲਿਸ ਨੂੰ ਖੁਲਾਸਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਸਥਾਨ 'ਤੇ ਕੁਝ ਹੋਰ ਹਥਿਆਰ ਲੁਕਾਏ ਹੋਏ ਹਨ; ਬੰਗਲਾ 19 ਸੱਤਿਅਮ ਸੋਸਾਇਟੀ। ਏ-4 ਨੂੰ ਦੋਸ਼ੀ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਅਹਿਮਦਾਬਾਦ ਨਗਰ ਨਿਗਮ ਦੇ ਰਿਕਾਰਡ ਅਨੁਸਾਰ ਉਕਤ ਬੰਗਲੇ ਦਾ ਮਾਲਕ ਸੀ।

ਖੋਜ

23. ਪੁਲਿਸ ਦੋ ਪੰਚਾਂ ਅਤੇ ਏ-1 ਦੀ ਮੌਜੂਦਗੀ ਵਿੱਚ ਬੰਗਲੇ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲ ਹੋਈ। ਘਰ ਇੱਕ ਦੋ ਮੰਜ਼ਿਲਾ ਇਮਾਰਤ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਸੈਲਰ ਹੈ। ਪੁਲਿਸ ਨੂੰ ਇੱਕ ਖਿੜਕੀ ਮਿਲੀ, ਜੋ ਅੰਦਰੋਂ ਬੰਦ ਸੀ। ਏ-1 ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਅੰਦਰੋਂ ਮਿਲੇ ਹਥਿਆਰ ਅਤੇ ਜ਼ਿੰਦਾ ਕਾਰਤੂਸ ਏ-3 ਦੁਆਰਾ ਉੱਥੇ ਭੰਡਾਰ ਸਟੋਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ।

24. ਏ-1 ਨੇ ਅੱਗੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਏ-3 ਨੇ ਉਸਨੂੰ ਭੰਡਾਰ ਤੋਂ ਹਥਿਆਰ ਦਿੱਤੇ ਸਨ। ਇੱਕ ਲੋਹੇ ਦਾ ਦਰਵਾਜ਼ਾ ਤੋੜਿਆ ਗਿਆ ਜਿਸ ਰਾਹੀਂ ਪਾਰਟੀ ਕਮਰੇ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲ ਹੋਈ ਅਤੇ ਭੰਡਾਰ ਵਿੱਚ ਆਟੋਮੈਟਿਕ ਹਥਿਆਰ ਅਤੇ ਕਾਰਤੂਸ ਮਿਲੇ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਏ-1 ਦੁਆਰਾ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਇੱਕ ਸੋਨੇ ਦੇ ਬੈਗ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਏਕੇ-47 ਰਾਈਫਲ ਮਿਲੀ। ਇੱਕ ਹੋਰ ਬੈਗ ਵਿੱਚ, ਸੱਤ ਕੱਟੇ (ਦੇਸ਼ੀ ਰਿਵਾਲਵਰ) ਮਿਲੇ। ਕੱਤਣ ਵਾਲੇ ਪਦਾਰਥ ਤੋਂ ਬਣੇ ਇੱਕ ਹੋਰ ਬੈਗ ਵਿੱਚ ਚਿੱਟੀ ਧਾਤ ਮਿਲੀ।

25. ਪੰਚਨਾਮਾ ਵਿੱਚ ਹਥਿਆਰਾਂ ਅਤੇ ਮਿਲੇ ਕਾਰਤੂਸਾਂ ਦਾ ਵੇਰਵਾ ਹੈ। ਏਕੇ 47 ਰਾਈਫਲ ਲਈ ਲਗਭਗ ਪੰਜਾਹ ਜ਼ਿੰਦਾ ਕਾਰਤੂਸ ਅਤੇ 12 ਬੋਰ ਦੇ ਲਗਭਗ ਪੰਜਾਹ ਹੋਰ ਜ਼ਿੰਦਾ ਕਾਰਤੂਸ ਸਨ। ਹੋਰ ਕਾਰਤੂਸ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਬੋਰਾਂ ਦੇ 38, 7.65 ਆਦਿ ਦੇ ਸਨ। ਹੈਰਾਨੀ ਦੀ ਗੱਲ ਹੈ ਕਿ ਲਗਭਗ 18-ਫਾਇਰ ਕੀਤੇ ਕਾਰਤੂਸ ਮਿਲੇ ਹਨ। ਚਿੱਟੀ ਧਾਤ ਦੀ ਤਾਰ ਚਾਂਦੀ ਦੀ ਮਿਲੀ।

ਮੁਹੰਮਦ ਰਫੀਕ ਅਬਦੁਲ ਰਹੀਮ ਸ਼ੇਖ ਬਨਾਮ ਗੁਜਰਾਤ ਰਾਜ

[ਐਸ ਏ. ਬੋਬਡੇ ਜੇ.]

26. ਜ਼ਬਤੀ ਦੇ ਵੇਰਵੇ ਇਸ ਕੇਸ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਲਈ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਢੁਕਵੇਂ ਨਹੀਂ ਹਨ। ਏ-4 ਨੂੰ ਸਿਰਫ਼ ਜਿਹ੍ਰਾ ਵਿੱਚ ਉਸਦੇ ਕਬੂਲਨਾਮੇ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਿੱਥੇ ਉਸਨੂੰ ਅਹਿਮਦਾਬਾਦ ਨਗਰ ਨਿਗਮ ਦੇ ਰਿਕਾਰਡ ਵਿੱਚ ਘਰ ਦੇ ਮਾਲਕ ਵਜੋਂ ਦਰਸਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਹ ਕੋਈ ਵਿਵਾਦਤ ਤੱਥ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਏ-4, ਘਰ ਵਿੱਚ ਮੌਜੂਦ ਨਹੀਂ ਸੀ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਉਹ ਰਿਕਵਰੀ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕਈ ਦਿਨਾਂ ਲਈ ਘਰ ਵਿੱਚ ਮੌਜੂਦ ਸੀ। ਦਰਅਸਲ, ਇਹ ਵਿਵਾਦ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ 15.12.1992-7.1.1994 ਤੱਕ ਉਹ ਜੇਲ੍ਹ ਵਿੱਚ ਸੀ।

27. ਇਸ ਲਈ, ਜਦੋਂ ਉਸਦੇ ਘਰ 'ਤੇ 5.2.1993 ਨੂੰ ਛਾਪਾ ਮਾਰਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਤਾਂ ਉਹ ਜੇਲ੍ਹ ਵਿੱਚ ਸੀ। ਅਜੀਬ ਗੱਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਪੰਚਨਾਮਾ ਇਹ ਨਹੀਂ ਦੱਸਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਕਮਰਾ, ਜੋ ਉਸ ਕੋਠੜੀ ਵੱਲ ਲੈ ਜਾਂਦਾ ਸੀ ਜਿੱਥੋਂ ਹਥਿਆਰ ਬਰਾਮਦ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ, ਬਾਹਰੋਂ ਵੀ ਬੰਦ ਸੀ। ਇਹ ਦਰਜ ਹੈ ਕਿ ਜਿਸ ਖਿੜਕੀ ਤੋਂ ਪ੍ਰਵੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਉਹ ਸ਼ਾਇਦ ਅੰਦਰੋਂ ਬੰਦ ਸੀ। ਇਹ ਦਰਸਾਉਣ ਲਈ ਕੁਝ ਵੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਲੋਹੇ ਦੇ ਗੇਟ 'ਤੇ ਤਾਲਾ ਏ-4 ਦੁਆਰਾ ਉੱਥੇ ਲਗਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ।

28. ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਏ-4 ਨੇ ਆਪਣੀ ਹਿਰਾਸਤ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਭਾਵ 15.12.1992 ਤੋਂ ਇਸ ਘਰ ਵਿੱਚ ਕਬਜ਼ਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਸੀ, ਜੋ ਕਿ ਛਾਪੇਮਾਰੀ ਤੋਂ ਲਗਭਗ ਤਿੰਨ ਮਹੀਨੇ ਪਹਿਲਾਂ ਹੈ। ਏ-4 ਨੂੰ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਹਥਿਆਰਾਂ ਜਾਂ ਉਸ ਘਰ ਵਿੱਚ ਵੀ ਨਹੀਂ ਮਿਲਿਆ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਹਥਿਆਰ ਅਤੇ ਗੋਲਾ ਬਾਰੂਦ ਮਿਲਿਆ ਸੀ।

29. ਗੁਣਵੰਤ ਲਾਲ (ਉਪਰੋਕਤ) ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਪੈਰਾ 5 ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ:

"5, ****ਧਾਰਾ 25(1)(ਏ) ਦੇ ਤਹਿਤ ਕਿਸੇ ਅਪਰਾਧ ਲਈ ਪਹਿਲੀ ਪੂਰਵ ਸ਼ਰਤ ਇਰਾਦਾ, ਚੇਤਨਾ ਜਾਂ ਗਿਆਨ ਦਾ ਤੱਤ ਹੈ ਜਿਸ ਨਾਲ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਕੋਲ ਹਥਿਆਰ ਸੀ, ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕਿ ਇਸਨੂੰ ਅਪਰਾਧ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕੇ ਅਤੇ ਦੂਜਾ ਇਹ ਕਿ ਕਬਜ਼ਾ ਭੌਤਿਕ ਕਬਜ਼ਾ ਨਹੀਂ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਪਰ ਰਚਨਾਤਮਕ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਬੰਦੂਕ 'ਤੇ ਸ਼ਕਤੀ ਅਤੇ ਨਿਯੰਤਰਣ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਜਦੋਂ ਕਿ ਜਿਸ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਭੌਤਿਕ ਕਬਜ਼ਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਉਹ ਇਸਨੂੰ ਉਸ ਸ਼ਕਤੀ ਅਤੇ ਨਿਯੰਤਰਣ ਦੇ ਅਧੀਨ ਰੱਖਦਾ ਹੈ।"

30. ਦੋਸ਼ ਲਾਉਣ ਲਈ, ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸੀ ਕਿ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ੀ ਪੱਖ ਏ-4 ਦੇ ਘਰ ਤੋਂ ਮਿਲੇ ਹਥਿਆਰਾਂ ਅਤੇ ਗੋਲਾ ਬਾਰੂਦ ਦੇ ਏ-4 ਦੇ ਇਰਾਦੇ ਅਤੇ ਚੇਤਨਾ ਨੂੰ ਸਥਾਪਿਤ ਕਰੇ। ਅਜਿਹਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਪਰ ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਇਹ ਵੀ ਵਿਚਾਰ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਏ-4 ਰਚਨਾਤਮਕ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਸੀ, ਤਾਂ ਦੋਸ਼ ਅਤੇ ਸਜ਼ਾ ਨੂੰ ਕਾਇਮ ਨਹੀਂ ਰੱਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਕਿਉਂਕਿ, ਰਚਨਾਤਮਕ ਕਬਜ਼ੇ ਦੀ ਖੋਜ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਲਈ ਇਹ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਕਿ ਜਾਂ ਤਾਂ ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਸਬੂਤ ਹੋਵੇ ਕਿ ਦੋਸ਼ੀ ਨੇ ਹਥਿਆਰ ਰੱਖੇ ਸਨ ਜਾਂ ਘੱਟੋ ਘੱਟ ਉਸ ਘਰ ਦੇ ਨਿਯੰਤਰਣ ਵਿੱਚ ਸੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਉਹ ਮਿਲੇ ਸਨ।

31. ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਦੋਸ਼ੀ ਦੀ ਕਥਿਤ ਮਿਲੀਭੁਗਤ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਇੱਕੋ ਇੱਕ ਸਬੂਤ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਹਥਿਆਰਾਂ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਜਾਂ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਰਿਹਾ ਹੈ।

ਘਰ ਵਿੱਚ ਲਗਭਗ ਤਿੰਨ ਮਹੀਨੇ ਨਜ਼ਰਬੰਦ ਰਹਿਣ ਕਾਰਨ। ਅਜੀਬ ਗੱਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਕੋਈ ਸਬੂਤ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਘਰ ਬਾਹਰੋਂ ਬੰਦ ਸੀ। ਕਮਰੇ ਦੀ ਖਿੜਕੀ, ਜੋ ਕਿ ਕੋਠੜੀ ਵੱਲ ਜਾਂਦੀ ਸੀ, ਨੂੰ ਅੰਦਰੋਂ ਬੰਦ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਇੱਕ ਲੋਹੇ ਦਾ ਗੇਟ ਜਿਸਦਾ ਬਾਹਰੋਂ ਤਾਲਾ ਸੀ, ਨੂੰ ਤੋੜਨਾ ਪਿਆ। ਅਸੀਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ ਹਥਿਆਰਾਂ ਦੇ ਰਚਨਾਤਮਕ ਕਬਜ਼ੇ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਣਾ ਬਹੁਤ ਹੀ ਅਣਉਚਿਤ ਸਮਝਦੇ ਹਾਂ ਜਿਸ ਨਾਲ ਏ-4 ਦਾ ਕੋਈ ਸਬੰਧ ਜਾਂ ਨਿਯੰਤਰਣ ਨਹੀਂ ਦਿਖਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ।

32. ਇਸ ਅਨੁਸਾਰ, ਅਸੀਂ ਮੁਹੰਮਦ ਰਫੀਕ ਅਬਦੁਲ ਰਹੀਮ ਸ਼ੇਖ (ਏ-4) ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਨੂੰ ਧਾਰਾ 25 (1) (ਏ) ਅਤੇ 25 (1ਏਏ) ਦੇ ਤਹਿਤ ਆਰਮਜ਼ ਐਕਟ, 1959 ਦੀ ਧਾਰਾ 35 ਦੇ ਨਾਲ ਪੜ੍ਹੀ ਗਈ ਸਜ਼ਾ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਕਿਉਂਕਿ ਦੋਸ਼ੀ ਜੇਲ੍ਹ ਵਿੱਚ ਸੀ, ਇਸ ਲਈ ਇਹ ਮੰਨਣਾ ਸੰਭਵ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਆਰਮਜ਼ ਐਕਟ, 1959 ਦੀ ਧਾਰਾ 35 ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਘਰ ਦੇ ਸਾਂਝੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਸੀ।

33. ਦੋਵੇਂ ਅਪੀਲਾਂ ਉਸੇ ਅਨੁਸਾਰ ਮਨਜ਼ੂਰ ਹਨ।

ਨਿਧੀ ਜੈਨ ਅਪੀਲਾਂ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਹੈ।

ਡਿਸਕਲੇਮਰ :- ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਆ ਨਿਰਣਾਂ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾਂ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

Megha Tak

Advocate Megha Tak